

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

22 juni 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over een extra zorgdag in het basisonderwijs	1
Vraag om uitleg van mevrouw Marie-Rose Morel tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de problemen bij BIS Online	2
Vraag om uitleg van de heer Gilbert Van Baelen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over participatie op school	4
Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de verminderde voedselveiligheid in schoolkeukens	6

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over een extra zorgdag in het basisonderwijs

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in 2003 en 2004 hebben de scholen in het basisonderwijs nagedacht over de manier waarop zij in hun scholen het zorgbeleid uitbouwen. Voor 2005 hebben ze nog eenmaal een extra pedagogische studiedag kunnen invullen als zorgdag. Met een omzendbrief van mei 2005 werden de scholen van het basisonderwijs ervan op de hoogte gesteld dat 2005 het laatste jaar was waarin ze een extra zorgdag konden inrichten.

De basisscholen hebben momenteel recht op anderhalve dag of drie halve dagen pedagogische studiedagen per schooljaar. Als we kijken naar wat zich afspeelt binnen de scholen, welke veranderingen zich voordoen en op welke manier scholen daarop inspelen, is drie halve dagen vorming per jaar niet veel.

Nu de zorgdag wegvalt, reageert het werkveld toch met enige bezorgdheid. De vraag rijst of de afschaffing wel een goede optie is, vooral met het oog op de ontwikkelingen op het vlak van zorg, ook in het basisonderwijs.

Mijnheer de minister, wat is uw standpunt in verband met de extra zorgdag in het basisonderwijs? Is het de bedoeling om nog te sleutelen aan het aantal pedagogische studiedagen per schooljaar? Welke motivatie hebt u aan de scholen gegeven om na 2005 niet meer te werken met een extra zorgdag?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, vooreerst is me gevraagd wat mijn mening is over een extra zorgdag voor het basisonderwijs. De extra pedagogische studiedag

over zorg is gedurende drie opeenvolgende jaren aan de basisscholen toegekend. Bij de toekenning van de extra zorgdag voor 2005 is van meet af aan duidelijk gemaakt dat het om een laatste verlenging ging. 2005 zou het laatste jaar zijn waarin de basisscholen kunnen beschikken over een extra zorgdag. In de omzendbrief over dit onderwerp staat letterlijk te lezen: 'Vandaar dat minister Vandenbroucke besloten heeft om ook in 2005 nog éénmaal een extra pedagogische studiedag, in de vorm van een zorgdag, toe te staan.' En: 'Scholen die hun extra zorgdag van 2005 niet gebruikt hebben, kunnen die niet overdragen naar 2006.'

Het is dus altijd mijn bedoeling geweest om van die extra zorgdagen geen algemene regel of een automatisme te maken – niet omdat ik dat de scholen niet gun, maar omdat er slechts 180 schooldagen per schooljaar zijn en er daarbinnen heel veel stof te behandelen is. Daarenboven moet iedereen zich ook realiseren dat een extra pedagogische studiedag veel ouders voor opvangproblemen stelt.

Op welke motivatie steunt de beslissing om de extra zorgdag in het basisonderwijs af te schaffen? Het gaat niet om een afschaffing, maar om de beslissing om een tijdelijke maatregel niet te vereeuwigen. Waarom doe ik dat? De verwachtingen inzake zorg in het gewoon basisonderwijs zijn de afgelopen jaren sterk toegenomen. De overheid heeft daartoe een aantal ondersteunende condities gecreëerd, onder meer de versterking van de draagkracht van de schoolteams dankzij de aanstelling van zorgcoördinatoren. De centrale boodschap is evenwel altijd geweest dat elke leerkracht zijn aandeel van de taak op zich zal moeten nemen. Zorg was en is met andere woorden een opdracht van het hele schoolteam. Op dat vlak als schoolteam groeien, was voor vele teams een vorm van vernieuwing, en voor het ene team was dat een grotere uitdaging dan voor het andere.

Het beleid is zich steeds bewust geweest van deze uitdaging, en heeft daarom scholen een extra kans willen geven om samen te werken aan een visie en een schoolspecifieke zorgaanpak. Vaak ondersteund door de pedagogische begeleiding hebben schoolteams de extra zorgdagen aangegrepen om hieraan te werken. Met de toekenning van een extra zorgdag

heeft het beleid het belang van zorg willen benadrukken en tegelijkertijd de conditie willen creëren dat scholen er zelf werk van kunnen maken.

De evaluatie van de scholengemeenschappen in 2005 heeft mijn administratie geleerd dat zorg heel belangrijk is geworden in de basisscholen, en ook dat het veel energie kost om alle leerkrachten achter de uitgebouwde visie te scharen. Zorg krijgt in de meeste scholen en scholengemeenschappen veel aandacht, maar men moet wel veel tijd en energie besteden aan het zorggevoelig maken van het hele schoolteam. Toch kan worden gesteld dat de introductie van zorg als onderwijsvernieuwing nu achter de rug is en dat de meeste scholen hun zorgvisie hebben uitgewerkt. Dankzij de extra zorgdag gedurende drie opeenvolgende schooljaren zijn de scholen op weg gezet. Het komt er nu op aan dat ze dat op een andere manier gestalte blijven geven.

Ik wil in basisscholen zo veel als mogelijk goede werkcondities blijven creëren en het signaal geven dat samenwerking en overleg voor mij onlosmakelijk met de zorgopdracht van de basisschool zijn verbonden. Zo is het nu bijvoorbeeld mogelijk om gebruik te maken van het systeem van korte vervangingen, zodat leerkrachten voor overleg kunnen worden vrijgemaakt. Ik ben ervan overtuigd dat dit een belangrijk instrument kan zijn om leerkrachten en schoolteams leerkansen te geven en als professionele organisatie te groeien. Verder behouden alle basisscholen het recht om elk schooljaar anderhalve pedagogische studiedag of 3 halve pedagogische studiedagen te houden. Het staat hun vrij om deze studiedagen te wijden aan zorg of aan een ander onderwerp.

De voorzitter: Mevrouw Kathleen Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik dank de minister voor zijn antwoord. Zorg is belangrijk. Ik ga ermee akkoord dat er de afgelopen jaren in de basisscholen op dat vlak een en ander is veranderd. Ik vrees evenwel dat nog maar een eerste aanzet is gegeven en dat het nog te vroeg is om de extra zorgdag nu al af te schaffen. Zorg is een blijvend aandachtspunt. De minister zegt het zelf: het is niet eenvoudig om het gehele schoolteam te motiveren om daarvoor extra inspanningen te leveren. Drie jaar is niet veel om mensen te motiveren een nieuwe weg in te slaan.

Anderhalve pedagogische studiedag per jaar is overigens niet veel. Op het vlak van zorg zijn er voortdurend nieuwe evoluties gaande. Het is belangrijk dat scholen bijblijven. Een jaarlijks weerkerende aandacht voor dat onderwerp lijkt me daarom belangrijk. Ik vraag me daarom af hoe scholen dat in de toekomst moeten aanpakken, ook in relatie tot het leerzorgkader waaraan we werken. Naar dat laatste zal aandacht moeten uitgaan, en ik vrees dat anderhalve dag per jaar te weinig is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marie-Rose Morel tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de problemen bij BIS Online

De voorzitter: Mevrouw Morel heeft het woord.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in november 2005 kwamen twee topambtenaren van het departement Onderwijs in opspraak. Ze zouden via een kluwen van zelf opgerichte firmaatjes opdrachten aan zichzelf hebben toegewezen in het kader van BIS Online. Bis Online is een project dat is opgezet om thuisstudie via het internet te promoten. De twee zijn de directeur en de adjunct-directeur van de afdeling Volwassenenonderwijs van het departement. Het parket beschuldigde hen ervan dat ze zich bezondigden aan witwaspraktijken en belangenvermenging.

Voor de uitbouw van BIS Online werden privé-bedrijven aangezocht. Een van die bedrijfjes was Education Services. Een tweede bedrijfje, Opleiding en Ondernemen, was in Beveren gevestigd. Een derde bedrijf, Eduka, had zijn zetel in het Poolse Poznan. Nu bleek dat die drie bedrijven eigendom waren van de twee topambtenaren van uw departement. Meer nog, er is gebleken dat zij alle offertes en opdrachten die voor BIS Online werden uitgeschreven, aan zichzelf toewezen. Dat is natuurlijk niet koosjer.

Mijnheer de minister, we hebben toen vernomen dat u, boven op het onderzoek dat werd gevoerd door het parket van Antwerpen, zelf een intern onderzoek naar deze fraude hebt opgestart. Dit onderzoek zou volledig parallel met het externe onderzoek lopen.

We hebben daar een hele tijd niets meer van gehoord. Mijn vragen liggen dan ook voor de hand.

Hebt u een zicht op het verloop van het externe juridische onderzoek door het parket van Antwerpen? In welke fase bevindt zich uw eigen interne onderzoek naar deze fraude? Wat zijn tot op heden de resultaten daarvan? Hebt u, naast de tijdelijke maatregelen die toen zijn genomen met betrekking tot deze toch wel grove vorm van belangenvermenging, ook structureel binnen het departement een aantal wijzigingen doorgevoerd om dergelijke situaties in de toekomst te vermijden?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, het onderzoek naar eventuele fraude dat wordt gevoerd door het parket is nog lopende. Het is inderdaad zo dat ik, na het bekend worden van een mogelijke fraude bij BIS, op eigen initiatief een intern onderzoek heb laten voeren in de betrokken afdeling, door de interne auditdienst van de Vlaamse administratie. Dit onderzoek is ondertussen afgerond en een eindrapport werd me recent overgemaakt. U begrijpt ongetwijfeld dat ik, omwille van het nog lopende gerechtelijke onderzoek, op dit ogenblik geen verdere details of conclusies uit dat rapport kan vrijgeven. Ik wil dat eventueel wel doen in een latere fase, wanneer de gerechtelijke procedure is afgerond.

Het onderzoek heeft zich toegespitst op de wijze waarop ICT-projecten via ICT-outsourcing in het kader van BIS worden gerealiseerd en hoe er wordt omgegaan met overheidsopdrachten binnen de afdeling Volwassenenonderwijs. Op basis van de conclusies en aanbevelingen uit het auditrapport werden reeds tal van initiatieven genomen binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, teneinde dergelijke situaties in de toekomst beter te kunnen voorkomen.

U vroeg of ik ook structureel binnen het departement de nodige voorzorgen heb genomen. In het verlengde van wat ik daarnet heb gezegd, wil ik daarop het volgende antwoorden. Als gevolg van de implementatie van de bestuurlijke hertekening binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming werd BIS ondergebracht in het intern verzelfstandigd agentschap Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs. De tijdelijke leiding en aansturing van de betrokken entiteit werd toevertrouwd aan een afdelingshoofd, met als bijzondere opdracht te waken over de pro-

cedures en het aanscherpen van de processen. In functie hiervan is in een opleidingsprogramma voorzien, bestemd voor alle ambtenaren die in aanraking komen met overheidsopdrachten. Ze zullen tijdens deze opleiding worden geïnformeerd over alle wettelijke bepalingen inzake overheidsopdrachten, teneinde een correcte en onbetwiste toepassing ervan te maken.

Een interne checklist van alle documenten en de vormvereisten waaraan die moeten voldoen om een overheidsopdracht te kunnen bestellen, werd opgesteld. Met EDS-Telindus, het bedrijf dat via het outsourcingcontract instaat voor de uitvoering van alle ICT-projecten, werden concrete afspraken gemaakt met betrekking tot de procedure inzake afwerking, oplevering en garantie van alle projecten. De generieke aanbevelingen van het rapport zullen binnen het hele beleidsdomein in de interne werking van de administratie worden geïmplementeerd.

De voorzitter: Mevrouw Morel heeft het woord.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Ik heb nog twee kleine vraagjes. U kunt dus geen informatie geven over het ondertussen afgeronde onderzoek, tot wanneer het parket een uitspraak heeft gedaan? Of mogen we al vroeger iets verwachten?

Minister Frank Vandenbroucke: Het onderzoek moet volledig zijn afgerond.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Wat is de huidige status van de beide topambtenaren binnen het departement? Hoe staan ze momenteel op de loonlijst? Ik neem aan dat ze geschorst zijn.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik aarzel een beetje om uit het blote hoofd de administratieve omschrijving te geven. Ze zijn geschorst, maar hoe dat precies administratief wordt omschreven, moet ik navragen.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Kunt u me die informatie naderhand nog bezorgen?

Minister Frank Vandenbroucke: Ik zal u dit laten weten.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Ik heb immers vernomen dat een van de beide verdachten nog steeds politiek actief is, in de gemeenteraad van Ranst. Dat is toch wel bijzonder. Hij is daar CD&V-gemeenteraadslid.

Minister Frank Vandenbroucke: Daar heb ik niets mee te maken.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Daar hebt u inderdaad niets mee te maken. Ik zou echter graag weten wat zijn huidige status is binnen uw departement.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Van Baelen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over participatie op school

De voorzitter: De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen: Mevrouw de voorzitter, ik stel deze vraag naar aanleiding van het onderzoek dat de Vlaamse Confederatie van Ouders en Ouderverenigingen onlangs heeft verricht. Mijnheer de minister, zowel u als de leden weten dat zowel de formele als de informele participatie me na aan het hart liggen. We hebben het ooit gehad over het oprichten van een expertisecentrum, dat de opdracht zou hebben om ter zake een hele werking te ontplooien, in de brede zin van het begrip 'participatie'. Nu hebben we de resultaten van het onderzoek kunnen verneemen via de pers. We hebben de resultaten ook zelf gekregen.

Een van de voornaamste conclusies ervan is dat ouderraden en schoolraden weliswaar vormelijk voldoen aan het participatiedecreet, maar dat inhoudelijk eigenlijk dezelfde knelpunten blijven bestaan als in het verleden.

Wat het participatiedecreet betreft, ben en blijf ik voorstander van het opstarten van formele participatiestructuren. Die structuren zijn noodzakelijk om de informele participatie te bevorderen.

Die houding heeft iets met mijn verleden te maken. Ik ben ooit lid geweest van vzw De Wakkere Burger. Die organisatie is trouwens nog steeds actief. Daar heb ik geleerd dat formele initiatieven soms noodzakelijk zijn om tot een daadwerkelijke informele participatie te komen. Dit blijkt nu ook uit dit onderzoek. Er is eigenlijk bitter weinig veranderd.

Een ander aspect van deze zaak is het leerlingenstatuut. De minister heeft hier gisteren, in de marge van zijn antwoord op een actuele vraag, nog naar verwezen. De vraag is hoe we op een decretaale manier met dit statuut moeten omgaan.

Tot slot wil ik het hier ook even over de participatiebarometer hebben. De minister heeft aangekondigd dat hij een dergelijke barometer wil creëren. Dit instrument moet zelfevaluatie mogelijk maken. Zodoende zullen scholen zelf kunnen kijken hoe ze op het vlak van de formele en de informele participatie scoren. Het gaat hier natuurlijk vooral om een meting van de formele participatie.

Mijnheer de minister, aangezien de elementen die ik hier aanhaal aan bod zullen blijven komen tot een decretaal initiatief wordt genomen, zou ik u hierover een aantal vragen willen stellen.

Wat is uw globale visie op de ondersteuning van participatie op school? U hebt verklaard dat u geen expertisecentrum wil oprichten. Hebt u hierover al overleg met de verschillende actoren op het werkveld gepleegd? Een federatie van allochtone ouders heeft recent een persbericht verspreid waarin de vraag om participatie nog wordt versterkt. Volgens dit persbericht is het sowieso moeilijk om de ouders bij de schoolwerking te betrekken en blijven bijkomende inspanningen wenselijk.

Welke timing hanteert u in verband met de invoering van het leerlingenstatuut? Hebt u in dit verband al gesprekken aangeknoopt? Wie is hier al dan niet bij betrokken?

Hoe zit het met de participatiebarometer? Ik geloof in de mogelijkheden van dit formeel instrument. Wanneer zullen de scholen de participatiebarometer kunnen gebruiken om zichzelf te evalueren of, zoals de minister het al eerder heeft uitgedrukt, zichzelf een spiegel voor te houden?

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Ik zou me graag bij deze vraag om uitleg aansluiten. In hoeverre is de Vlaamse Scholierenkoepel bij de participatie betrokken? Ik meen te weten dat de Vlaamse Scholierenkoepel dit punt hoog op de agenda heeft geplaatst. De Vlaamse Scholierenkoepel heeft hierover provinciale en landelijke studiedagen georganiseerd. Als betrokken actor kan de Vlaamse Scholierenkoepel een sterke partner vormen en bij de evaluatie en de

participatiebarometer worden betrokken. Ik zou hier alvast voor pleiten. In hoeverre is deze organisatie hier al bij betrokken?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, zoals de heer Van Baelen weet, bepalen het Vlaamse regeerakkoord en mijn eigen beleidsnota dat het participatiedecreet 3 jaar na de inwerkingtreding zal worden geëvalueerd. Het decreet is gedeeltelijk op 1 september 2004 en gedeeltelijk op 1 januari 2005 in werking getreden. De evaluatie zal in de loop van 2007 plaatsvinden. De resultaten van de evaluatie zullen in 2008 beschikbaar zijn. Ik wil niet op de evaluatie vooruitlopen. Dit geldt eveneens voor de ondersteuning van de participatie op lokaal niveau.

Na de hoorzittingen, de parlementaire besprekingen en de onderhandelingen die over het participatiedecreet zijn gevoerd, meen ik een vrij duidelijk beeld van de meningen van de verschillende geledingen over een mogelijk expertisecentrum te hebben. De standpunten zijn, om het eufemistisch uit te drukken, nogal uiteenlopend. Ik wil dit debat dan ook pas na de evaluatie van het decreet heropenen.

Binnen mijn departement zal eerstdaags een werkgroep worden opgestart die tegen uiterlijk 2006 een conceptnota over een leerlingenstatuut in het leerplichtonderwijs moet opstellen. Wat mij betreft, moeten we dan tevens een concreet voorstel hebben. Die tekst moet dan als basis van een ontwerp van decreet dienen.

Het recentste bureau van de Vlaamse Onderwijsraad heeft beslist dit onderwerp op de agenda van de Vlor te plaatsen. Met het oog op een efficiënte aanpak, zullen we ervoor zorgen dat de werkzaamheden van mijn departement en van de Vlor op elkaar worden afgestemd. Alle actoren moeten zich hier voldoende bij betrokken voelen. Ik ga ervan uit dat de samenwerking van de Vlor op dit vlak voldoende garanties biedt.

Zodra ik over een conceptnota beschik, zal ik de nodige gesprekken over dit onderwerp voeren. Rekening houdend met die consultaties en met de timing die met decreetgevend werk gepaard gaat, meen ik dat het nieuwe statuut op 1 september 2008 in werking zal kunnen treden. Het is in elk geval mijn bedoeling tot een resultaat te komen waarin de inrichters en de

gebruikers van het onderwijs zich maximaal kunnen vinden. Dit resultaat moet de basis van een duurzaam en sereen schoolklimaat vormen.

Wat de participatiebarometer betreft, is in het kader van een OBPWO-onderzoek onder leiding van de heren Van Petegem en Mahieu een instrument ontwikkeld voor het meten van de participatie van leerkrachten en ouders. De onderzoekers hebben met dit instrument een bevraging doorgevoerd bij een representatief aantal basis- en secundaire scholen. De resultaten van deze bevraging alsook het instrument zijn door de onderzoekers opgeleverd. Een instrument om op gelijkaardige wijze te peilen naar leerlingenparticipatie werd al eerder ontwikkeld door de vakgroep TOR van de VUB. Deze instrumenten zullen samen als participatiebarometer in 2007 kunnen worden gebruikt voor een nieuwe bevraging bij een representatief aantal basis- en secundaire scholen. De bevraging in 2007 zal leiden tot informatie over de houding, kennis en opvattingen van de betrokken stakeholders – ouders, leerkrachten, leerlingen en directies – over de inspraakorganen, over de informele participatie, over hun eigen inspraak zowel als de inspraak van de andere betrokkenen.

Mijn administratie bereidt op dit ogenblik een nota voor waarin concreet wordt aangegeven hoe deze bevraging kan worden gebruikt bij de evaluatie van het participatiedecreet en via welke andere kanalen we aanvullende informatie kunnen verkrijgen voor deze beleidsevaluatie. Aan de inspectie is alvast gevraagd in kaart te brengen over welke informatie inzake het participatief beleid op school ze nu al beschikt naar aanleiding van de doorlichtingen. Er werd ook gevraagd om hier in 2006 én 2007 een prioritair aandachtspunt van te maken.

Wat de betrokkenheid van de scholierenkoepel in verband met de nieuwe werkzaamheden betreft, heb ik geen pasklaar antwoord. Ik weet niet in welke mate ze daarbij betrokken zijn. Ik ga er wel van uit dat die betrokkenheid op de een of andere manier bij het geheel van de werkzaamheden moet worden georganiseerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de verminderde voedselveiligheid in schoolkeukens

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, mijn vraag gaat over de voedselveiligheid. Mijnheer de minister, in februari 2006 ondervroeg een collega u over het financieel aspect van de controle over deze voedselveiligheid, uitgevoerd door het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid. Het ging met name over de bijdrage die de scholen moeten betalen aan het agentschap voor de controles die het uitvoert. Ondanks het bemoedigend antwoord van de minister als zou de situatie sinds 2003 in de schoolkeukens verbeterd zijn, waren er in november 2005 in de pers berichten verschenen over de verslechterende voedselveiligheid in onze scholen. Ik wil zeker niet vervalgemenen, maar elk risico op voedselvergiftiging is er één te veel.

Een en ander werd intussen al door de minister uitgeklaard voor wat betreft de controleplichtige schoolomgevingen. Maar scholen met een eigen warmekeukenaccommodatie vallen terecht onder de grootkeukenregeling. Nu blijkt toch uit dit onderzoek van het federaal agentschap dat 60 percent van de schoolkeukens niet voldeden aan de vereisten op het vlak van de algemene hygiëne. De cijfers voor voedselveiligheidsprocedures zijn nog slechter: bij 81 percent van de 275 inspecties liep het mis. De voedselveiligheidsprocedures, beter bekend als de HACCP, voorzien in de identificatie en controle van kritische punten in alle stadia van het productieproces. Dat gaat van de aankoop van grondstoffen tot het transport van het afgewerkte product. Deze normen richten zich in meerdere mate tot de voedselverwerkende industrie, zodat de grootkeukens hierbij minder betrokken zijn. Hiervoor zouden minder strenge HACCP-normen worden uitgewerkt. Ze zouden meer geënt zijn op de hygiëne. En aangezien 60 percent van de schoolkeukens niet voldeden aan deze hygiënenormen, is er reden tot ongerustheid met betrekking tot de volksgezondheid.

De HACCP-normen voorzien ook in een inrichting van voedselverwerkende omgevingen, die de hygiëne bevorderen en waardoor een decontamineerbaarheid van de installaties, vloeren en wanden mogelijk wordt

gemaakt. Onder deze voedselverwerkende omgevingen vallen dus ook 'warme' schoolkeukens.

Nogal verontrustend is de informatie die ons verleden week bereikte over een welbepaalde Limburgse school van het gemeenschapsonderwijs. Daar wordt blijkbaar toch een loopje genomen met de voedselveiligheid. Het gaat meer bepaald om het aankoopgedrag van de directie. Volgens onze informant zou het niet om een alleenstaand feit gaan. Het verhaal is nogal schrijnend. De brave man denkt eraan om zijn vaste job in deze schoolkeuken op te geven, omdat hij aan deze praktijken niet meer wil meedoen. Zijn opmerkingen vallen bij zijn schooldirectie in dovemansoren.

Om besparingsredenen wordt hij 'verplicht' om producten in te kopen waarvan de versheidsdatum net of net niet voorbij is. Deze praktijken hebben een directe invloed op de gezondheid van onze kinderen en het schoolpersoneel! Maar dit betekent ook dat de inspecties óf onvoldoende zijn óf niet grondig genoeg worden uitgevoerd.

Mijnheer de minister, hebt u intussen al een antwoord van het FAVV ontvangen met betrekking tot de aparte rapportering over de hygiëne van schoolkeukens? Hoe staat u tegenover het inkoopgedrag van bepaalde schooldirecties, waarbij de normen van voedselveiligheid uit besparingsoverwegingen met voeten worden getreden? Wat denkt u hieraan te doen? Zult u het FAVV hierover inlichten en vragen de nodige maatregelen te treffen om de controles op te drijven of te intensifiëren?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, het jaarverslag van het FAVV moet normaal gezien eind juli verschijnen. De gedelegeerd bestuurder heeft me laten weten dat de gegevens met betrekking tot de hygiëne in schoolkeukens opnieuw duidelijk opgenomen zullen zijn in het jaarverslag 2006.

Mijnheer Vrancken, in uw vraag hebt u het over twee verschillende vormen van aankoopgedrag. Het spreekt voor zich dat ik niet akkoord kan gaan met de aankoop door scholen van producten waarvan de houdbaarheidsdatum is overschreden. Dat is een grove overtreding van de regels inzake voedselveiligheid, waartegen op gepaste wijze moet worden opgetreden.

De aankoop van producten waarvan de houdbaarheidsdatum binnenkort zou vervallen, vind ik minder zorgwekkend. Als de consumptie van deze producten ook voor de vervaldag gebeurt, zie ik geen enkel probleem. Consumptie van deze goederen ná overschrijding van de houdbaarheidsdatum is natuurlijk niet toelaatbaar.

De controle en opvolging van de voedselveiligheid in de scholen is een strikt federale bevoegdheid, toevertrouwd aan het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid. Federaal minister Demotte heeft in deze al enkele initiatieven opgestart om te onderzoeken hoe de scholen beter geïnformeerd kunnen worden over de algemene hygiënemaatregelen in grootkeukens en om aan te duiden hoe een maximale voedselveiligheid gerealiseerd kan worden met soms beperkte middelen.

U vroeg of ik het FAVV zal inlichten en vragen om maatregelen te treffen. Ik beschik niet over uw bronnen met betrekking tot het gesuggereerde voorval in Limburg. Als deze informatie bij mij terechtkomt – maar dan moet men man en paard noemen – zal ik er zeker voor zorgen dat het voedselagentschap daarvan op de hoogte wordt gebracht.

Het FAVV voert jaarlijks 400 controles uit in schoolkeukens. Uit de bevindingen van deze controles blijkt dat 70 percent van de vastgestelde inbreuken op de reglementering inzake voedselveiligheid zich situeert op het vlak van tekortkomingen in de infrastructuur van de lokalen en de uitrusting. Deze vaststellingen maken deel uit van een bredere problematiek. Vlaanderen heeft de laatste decennia te weinig geïnvesteerd in schoolinfrastructuur. Het decreet betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur waarvan op dit ogenblik wordt gewerkt, kan ook in dit opzicht een mogelijke oplossing bieden.

De overige non-conformiteiten situeren zich bij de procedures van reiniging en ontsmetting, hygiënische kwaliteit van de grondstoffen en de ingrediënten, hygiëne van het personeel, behandeling van het afval en het respecteren van de temperaturen. De resultaten met betrekking tot deze tekortkomingen lijken me niet van die aard dat bijkomende maatregelen op dit ogenblik noodzakelijk zijn.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Het is zo dat tegenwoordig de

nodige inspanningen worden geleverd in de scholen op het niveau van de infrastructuur, de omgevingsmodaliteiten enzovoort. Mijn vraag was meer gericht op de maatregelen die moeten worden genomen voor de controles op het aankoopgedrag bij producten die voor consumptie vatbaar zijn. Dat kan misschien steekproefsgewijs, maar dat moet het FAVV maar zelf uitmaken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
